

TOLMINSKI GLAS

L. 1.

Tolmin, 16. decembra 1944

Št. 21

Rdeči, ne sleparite!

Narod se ne da oslepariti, ne da si zavezati oči!

Naj ga vodijo po stranpoteh, sam bo našel pot do sonca.

Ivan Cankar

Ni nam vse eno, koliko nas bo stala ta vojna, ne koliko bomo cenili vojno škodo, saj od tega v veliki meri zavist naš osebni življenjski položaj kakor tudi usoda vsega našega naroda. Z žalostjo in ogorčenjem ugotavljamo, da nas je ta vojna sorazmerno z drumi evropskimi narodi stala veliko več, kakor vse druge, tudi več kakor tiste, ki že dolga leta bijejo boj na širokih mejah domovine ali zase in za svoj obstoj ali za druge, doma ali morda daleč na tujem. Če poteka bojna črta zunaj njihove države, jim ni uničenega toliko narodnega premoženja kot pri nas. Če imajo utrjene bojne črte doma, jih za obrambo napravljene trdnjave vse drugače ščitijo kot more ščititi karkoli bodi ene ali druge, ki se borijo pri nas med seboj. Mi smo skoraj preslabi, da bi se z mečem v rokah borili proti drugim, toda strnjeni bi se lahko trdno postavili v bran za svoje pravice in za svoje meje, saj danes je prišel čas, ko nam mora vsakdo priznati, kar nam gre.

Toda ravno v tem času, ko smo z velikim trudom in po težkem boju dosegli, da smo Primorci dobili zakonito in javno svoje pravice, so se dvignili nekateri, ki ne zaslužijo, da bi jih imenovali Slovence, čeprav so zrasli iz našega naroda, ki so bili pripravljeni poteptati vse že pridobljene pravice na ljubo sebi in v korist komunizmu.

Kdor se na ta način igra s slovenskim narodom in postavlja na negotovo tehnično listo, kar nam je bilo že kot gotovo odmerjeno, je čisto navaden narodni škodljivec. Da je to res, smo spoznali že vsi. Zato te ljudi tudi obsojamo in jih smatramo za preganjalce našega ljudstva najstrašnejše in najkrutejše uničevalce naroda in jih kot take preklinjamo, zato jim ne moremo dati in jim ne bomo dali nikdar drugačnega odgovora, kot smo ga dali takrat,

ko smo prijeli za puško in meč, ki so ga pa že prej prijeli oni komunisti. Če so komunisti mnoge osleparili in jih zvezanih oči vodili po stranpoteh ter jih izpostavili v najstrašnejšo nevarnost, da jih zmelje roka pravice, so se s tem razkrinkali in dali vsemu poštenemu slovenskemu narodu pravico in dolžnost za samoobrambo, za boj, težak in odgovoren boj za obstoj samega naroda in slovenske kulture.

Za mnoga leta, morda za stoletja, se piše danes zgodovina našemu narodu in vsemu svetu. Pišemo jo mi, mi vsi, saj smo zato poklicani in odgovorni pred svojim narodom in zgodovino. Protikomunistični blok kroji usodo novemu času, prenovljenemu svetu. Komunizem izgublja na fronti, lastni ljudje ga že bijejo po glavi, komunizem trepeče opeharjen od svojih zaveznikov pred končnim porazom. Ko bi torej komunizem bil tudi pripravljen izpolniti vse svoje obljube, ne moremo od njega pričakovati ničesar, saj se že pogreza v prepad, iz katerega mu ni izhoda...

In ne obupa še, mnoge je spravil v popolno zmedo in jih vodil in jih še vodi z lažnjivimi in varljivimi obljubami za seboj; istočasno je rabil in požigal in mnogi ljudje so se, vsi obupani, nazadnje še razveselili tudi končnega komunističnega cilja, njegove zmage, «raja na zemlji», čeprav so ga še pred kratkim vsi odklanjali.

Pa okusiti ga ljudem ne bo več treba. Svoj višek je že dosegel in ga večidel tudi že preživel.

Hudo je bilo takrat, še komunisti so to dobro vedeli in čutili; mislili so, da bodo ubogi ljudje v tem obupu zgrabili za vsako bilko rašitve, se oprijeli vsake poti, ki bo peljala iz tega pekla v vsaj malo znosnejše življenje. Pa o tem so se bridko zmotili. Ljudje hočejo rešitve, a ne komunistične rešitve, ker vsakdo dobro ve, da je ta le navidezna, lažna.

Narod si ne da zavezati oči. Slovensko ljudstvo je prišlo za orožje in se zarotilo,

POGLED V BODOČNOST

Dnevi, ki jih danes preživlja Evropa, so tako strašni, tako grozotni in veliki, da se človek izgubi v njih kakor kaplja v morju. To so dnevi, ko se je v vsej Evropi razvnela vojna do vrhunca, to so dnevi, ko narodi krvavijo in trepetajo za svoj obstoj, dnevi, ko nihče izmed nas ne more z gotovostjo trditi, da jih bo preživel. In človeku, ki gleda v teh dneh le površno na vsa svetovna in zgodovinska dogajanja, bi se utegnilo dozdevati, da bo strahotni boljševiški val zdaj zdaj zajel vso Evropo in jo žrtvoval rdečemu židovskemu nasilju. Tisti, ki ima količkaj pravilno sliko o tem novem komunističnem suženjstvu, se zgrozi ob strahotni misli, da bo vsa Evropa, da bo njegov narod, da bo tudi on sam moral živeti v tem novem pekl.

Zunanji videz

Zunanji videz dogodkov bi resnično utegnil marsikoga privedi do tega neosnovanega strahu. Kajti boljševizem je zavladal nad Finsko, se vsebolj ujeda v Poljsko, je postal gospodar Romunije in Bolgarije, divja z vsemi

da ne jenja prej, dokler ne bo do enega iztrebljena komunistična svoja. Vsi vemo, da so komunisti po svoji OF prinesli k nam to strašno nesrečo, zato jih imenujemo najpodlejše izdajalce, s katerimi v bodoče nobenega sodelovanja več.

Komunisti so nosilci brezbožne in protinarodne misli. mi jo odklanjamo in se borbomo pravično za pravice naroda, do konca, do zmage, ki ni več daleč. Mnogi zapeljani Slovenci in vsi tisti, ki so previdno čakali s svojo odločitvijo danes že vidijo, ka preči komunizmu in njegovi OF v vsakem primeru.

Slovenski narod pa popravlja grehe, ki jih je nad njim zagrešil komunizem in se ne straši več bodočnosti ter veselo in z neizpodbitnim upanjem čaka svoje popolne zmage.

krvavimi zublji nad Srbijo in nad vsemi deli Evrope, ki jih je okupirala Rusija. Pa ne samo to! Celo v deželah, ki so jih okupirali Angleži, divja danes komunistična revolucija ali pa se komunisti nanjo pripravljajo. Tako je v Franciji, tako v Grčiji, tako v Belgiji in Italiji! Človek bi utegnil misliti, da je sleherni odpor proti boljševizmu zaman; da so zaman vse žrtve, vsi napor, kajti boljševizem gre svoji zmagi naproti, to se pravi, da bo zdaj zdaj zagospodoval nad vso Evropo.

Kaj pa v resnici

Toda če pogledamo globlje v dogajanja in jih malo premislimo, se bomo vendarle prepričali, da ti zgodovinski dnevi ne pišejo boljševizmu zmage, ampak popoln razkroj in smrt. Morda se bo na prvi pogled to komu čudno ali celo neverjetno zdelo, a pregleda naj z nami položaj tak, kakršen je, in bo potrjen v naši trditvi.

Poglejmo najprej v Rusijo! Narod trpi že dolgo vrsto let pod boljševiško knuto. Zato ni prav nič čudnega, da so se tudi v Rusiji sami dvignili zavedni narodni elementi in se z orožjem v roki bore proti rdečemu nasilju. Stalin ima danes v lastni državi tako zvano belo gardo, ki več ne muruje ali se skriva, ampak židovskimi pijavkami in se ledju pobija komunistične priganjače, prebujajo v ljudeh starega svobodoljubnega ruskega duha in pripravlja ruski zemlji lepšo bodočnost. Stalin je bil prisiljen poslati nad to belo gardo celo divizijo, a vse zaman. Iz dneva v dan je večje njihovo število in neredko se zgodi, da ti oboroženi ruski nacionalisti nenadoma prihrume v mesta, obračunajo tam z vsemi židovskimi prijavitelji in se spet zgube v širnih ruskih planjavah. Zdi se, kot da stoji Rusija pred novo revolucijo, ki bo zrušila boljševizem.

Ruska vojska v Nemčiji, ki se pod poveljstvom generala Vlassova vse bolj izpopol-

njuje, predstavlja čimdalje večjo nevarnost za boljševizem, tako, da je celo zavezniški krogi ne marajo podcenjevati.

Tudi v deželah, ki so jih Rusi šele okupirali, neprestano narašča odpor proti komunizmu. Ta odpor se je ponekod spremenil že kar v oborožene nastope proti rdeči armadi in domačim zlikavcem. Lep primer za to je Srbija.

Kako delajo Angleži

V deželah okupiranih po Angležih in Amerikancih, je kaj čudna politika. V Franciji podpirajo Angleži De Gaulla, v Belgiji Pierlota, De Gaull in Pierlot pa razorožujeta komuniste. Komunisti vpijejo po Rimu: Dol z Angleži! Živel Stalin! Vprašajmo pa se, ali ne obsaja možnost, da jim bodo lepega dne zamašili usta? In če ne bo šlo za lepa, bo moralo iti z grdat Kar pomislimo malo ob zgledu Grčije! Komunisti niso hoteli oddati orožja. Prišlo je do spopadov. Angleži so bili prisiljeni vreči celo padalce v vrhovni uporniški stan. Boji se še vedno nadaljujejo. Število komunističnih ujetnikov narašča. Zdravo mase grškega naroda postajajo vse bolj strnjene v borbi proti domačim boljševikom. Kdo bo moral odnehati?

Ob tej priliki so se v Angliji razvnele debate. Premier Churchill je moral obžalovati, da so grški protinarodni elementi, ki so jih Angleži sami pomagali oborožiti, ki so jih Angleži sami nahujskali v boj proti okupatorju in še bolj v boj proti lastnemu grškemu narodu, da so ti elementi sedaj z istim orožjem nastopili tudi proti Angležem. In ne samo to! Priznati je moral celo, da so ti ljudje čisto navadni izvržki grškega naroda, ki so za dobro plačilo iz Moskve pripravljeni prodati svojo domovino. To da niso nobeni narodni heroji, ki je Anglija vedela toliko dobrega o njih povedati. In ob tej priliki se je utegnil Premier Churchill celo spomniti, kako porazno in kritično je pred leti tudi sam pisal o komunizmu.

Kakšen bo konec

Da je boljševizem prišel že skoraj na rob propada, je za sluga Nemčije, ki je prva stala v borbi proti boljševizmu in ki mu je od vseh evropskih držav zadala najtežje udarce.

Vse to torej more opaziti tisti, ki malo globlje razmišlja o teh zgodovinskih dogajanjih v Evropi. Iz tega mora sklepati, da kljub znanemu videzu o nadvladi boljševizma v Evropi, obstaja vedno več argumentov, ki nam dajo slutiti, s kako nezadržano naglico drvi boljševizem proti svojemu koncu, ki bo pomenil konec nasilja, konec barbarstva in konec židovske nadvlade nad Evropo.

„Boga sovražim kot osebnega sovražnika“, je dejal Lenin.

Tito in Kralj Peter II

Znano je, kako je kralj Peter II. poslal ob zavzetju Beograda pozdrave Stalinu in Titu ter se jim zahvalil za osvoboditev jugoslovanske prestolnice. Znano pa je tudi, kako je v svojem govoru, ki ga je imel ob isti priliki, na prvem mestu povdaril, »da se zavezniki, torej Amerika in Anglija, živo zanimajo za Jugoslavijo«. Vsem pa se je takrat čudno zdelo, da kralj Peter ni dejal, da se bo kmalu vrnil v po Titu osvobojeni Beograd.

Tako je Tito ponovno dokazal, poroča zagrebški radio, da ne želi imeti posla s kakršnokoli dinastijo ali s kraljem. Za to tudi ne bo dopustil, da bi se Peter II. kdaj vrnil v Srbijo.

Tako je Tito Ponovno dokazal, da mu je beseda Jugoslavija isto kot komunistična republika, ki ne potrebuje nikogar drugega na krmilu kot samo židovske priganjače.

VLASOV IN TIMOŠENKO

Osvobodilno gibanje generala Vlasova je napravilo tudi med sovjetsko armado izredno močan vtis. Med sovjetskimi vojaki se že kaže javno odkrita simpatija za Vlasova in za njegov program. Sovjetski vojaki so začeli vse bolj dezerirati in se priključiti v armado generala Vlasova.

Generalu Timošenku, ki je padel v nemilost pri Stalinu in je zaradi tega začel z oboroženim odporom proti njemu, se je sedaj pridružil še znani maršal Vorošilov. Po izjavah nevtrajnih poročevalskih agencij se v ozadju sovjetske fronte bore številne ruske osvobodilne edinice, ki jih vodi Timošenko v borbi proti Stalinu.

Ruski general Trohin, najožji sodelavec Vlasova, je dal izjavo, v kateri pravi, da razpolaga general Vlasov že z milijonsko armado, ki je prav dobro izvežbana in oborožena.

TI POBOŽNI...

Nekateri terenci še bolj pa njihove »slabše« polovice ter njihove hčerke kakor tudi tovariši in tovarišice, ki se morda kljub dobri volji niso mogli povzpeti do odborniške časti, znajo večkrat povedati, da so samo ti pobožni proti svobodi, samo oni da so izdajalci, hinavci, belogardisti, ki sodelujejo z okupatorjem. Zlasti, če imajo ti ljudje kakšno osebno sovraštvo do svojih sosedov ali drugih družin, ki nočejo odobravati partizanskega nasilja, jih blatijo kot izdajalce in jim pripravljajo največjo nesrečo.

Prav tako! Sedaj, dragi ofarji se lahko kar maščujete nad svojimi osebnimi sovražniki. Kar črnite in blatite jih, kar pehajte jih v nesrečo, pa boste videli, kako sita in pijana bo vaša krvoločna narava, presita in prepijana nedolžno prelite krvi. A zapomnite si, da ne more nihče trajno zadušiti kričečega glasu nemirne vesti. Ta glas morejo prevpiti trenutne strasti, hrup in metež sedanjega nemirnega časa, popolnoma zadušiti ga ne morejo. Ko bo umolknil bojni hrup in bodo potihnili topovi, se bodo oglasile in zavpile vaše vesti. Takrat boste videli vi vsi, ki ste na kakršenkoli način, direktno ali indirektno, krivi ali so-krivi umorov ali drugih zločinov:

Najhujša je vseh bolečin kesanje, krivice spomin!

Zastonj se boste takrat izgovarjali, da niste nikogar dolžili, da se niste nikamor vmešavali, zastonj boste proti svojemu lastnemu prepričanju trdili, da ste skrbeli samo za svojo družino. Če tudi boste morda zbežali pred svetno pravico, eni kazni ne boste ušli: težka, grizoča vest bo vaš neizprosni sodnik in rabelj, ki vas bo brez prestanka trgal in moril.

Pa vrnimo se nazaj k tem pobožnim, ki so vsi izdajalci in belogardisti, kakor jim očitajo nekateri tovariši in tovarišice iz vasi. Prav nič nisem v zadregi, da kratko in jedrnat odgovorim na ta jabolov ugovor duševno jalovih ljudi, prepričan sem, da bodo temu mojemu odgovoru pritrjevali vsi, tudi najbolj zagrizeni terenci. Predvsem niso ravno vsi ti pobožni proti partizanstvu in njegovemu divjanju, so tudi nekateri ti »pobožni«, ki so zanj, ki ga podpirajo, odobravajo, hvali-

jo, poveljujejo. Ne bom sedaj raziskoval vzroka tega čudnega obnašanja in zlega početja nekaterih pobožnih. (Samo mimogrede bodi povedano, da ni glavni vzrok nevednost, ali zaslepljenost, ampak trma in napuh, zaradi katerega bi si nekateri, še bolj pa nekatere rajši glavo razbile ob zidu, kot pa da bi priznale svojo zmoto.)

Mnogi hodijo v cerkev, prejemajo sv. zakramente, vzdihujejo kot duše v vicah, zraven pa podpirajo in zagovarjajo brezbožni komunizem, ki se skriva pod krinko OF, kar je bilo že stokrat povedano, a je vselej premalo povdarjeno.

Mnogo je tudi takih, ki nikakor ne spadajo k tem »pobožnim«, ker ne živijo po veri, a kljub temu odločno odklanjajo komunizem. Ta namreč ni samo proti veri, ampak tudi proti redu in vrednosti, proti narodni sreči, proti izobrazbi, proti družini, zasebni lastnini in zasebni svobodi.

Le ozrimo se okrog sebe in bomo videli precej ljudi, ki nimajo vere, a so odločni v borbi proti največjemu zlu našega časa, proti komunizmu: Človek je namreč vedno toliko človeški, da nečloveškega ne bo odobral. Vsak trezno misleč človek mora odklanjati komunizem, če ga le dobro pozna; ni treba, da je pobožen, zadostuje, da je nameten.

Tako nam je torej jasno, da niso samo ti pobožni proti komunistični OF, da pa so nekateri ti »pobožni« tudi zanjo.

Ne obupuj!

Naj pride karkoli hoče, naj te zadenejo še tako hude nesreče in tudi krivice — ne obupuj! Če pomisliš, da je na tem revnem svetu vse tako ničevno in da pride za vsakogar dna, ko se bo moral ločiti od vsega, kar mu je na svetu dragega, ti ni treba objokovati in žalovati za dobrinami, ki si jih zgubil na zemlji. Misli vedno: Bog je pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Le tako, če boš vse udarce usode sprejel z nasmehom, ti bo postalo življenje lepše in lažje.

Berite in širite „Tolminski glas“.

PO EVANGELIJU...

„Priznal je: Jaz nisem Kristus“.

(Jan. 1., 21.)

Vse ljudstvo je drlo v puščavo, da bi videlo in poslušalo strogega pridigarja. Nekateri so celo menili, da je on sam Mesija. Saj je vse na njem razodevalo nekaj posebnega, velikega, božanstvenega: ostra pokora, svetniško življenje, vsebina njegovih pridig. Zato so ga vprašali: Kdo vendar si?

Odgovoril jim je jasno in odločno: Jaz nisem Kristus, jaz sem glas vpijočega v puščavi: Izravnajte pot Gospodovo!

Vsega spoštovanja je vredna ta osebnost Janezova, ki pove vsem, kaj je in kakšno je njegovo poslanstvo. Usodno bi bilo, če bi tega jasno ne izpovedal: nastale bi ločitve in prepiri, spori in preganjanja še preden bi se pokazalo Kristusovo kraljestvo. Prišlo bi do prevar in bridkih razočaranj.

Jasnost in odkritosrčnost je nujno potrebna posebno še danes, v času splošnih zmot in zablod. Kdo si ti, ki praviš,

da se nikamor ne vmešavaš in da se ne zanimaš za politiko? Kdo si pa ti, ki tako skrivnostno molčiš, ko bi bil po svojem poklicu dolžan izpovedati, kaj je prav in kaj ne?

In ti, ki v imenu neke »previdnosti« in »ljubezni« obsojaš celo tiste, ki vršijo svojo dolžnost in so povedali, kaj in kje je komunizem, kdo pa si ti? Ali si komunist? »Ne!« praviš. »Vendar... Toda... Treba je upoštevati... Taktika... Tudi protikomunisti...« Prijatelj! Roko na srce in priznaj: Ni možato to cinčanje, ni značajno to omahovanje! Če bi bil res dosleden in bi res »znal«, potem bi moral vedeti, da je OF komunizem in da je komunizem v bistvu nekaj slabega. Ko bi to vedel, bi z besedo in dejanjem izpričal svoje prave nazore in priznal: Jaz nisem trs, ki ga veter maje.

Drugače si Janez samo po imenu.

Taki so komunistični komandanti

»V štabu I. bataljona so se dogajale sledeče nepravilnosti: Komandant je bil zelo surov napram nižjim funkcionarjem in borcem. Dogodil se je slučaj, da se je komandant bataljona vrnil z rekvizicije ob 2. uri ponoči. V štabu bataljona so imeli luč, kalera pa mu ni zadostovala in je prebudil tri kurirje ter vpil: Prokleti psi kurirski, imate, da mi storite tri luči takoj!« Eden izmed kurirjev je takoj tekel v komoro in mu je prinesel luči. Komandant bataljona pa je poslal pred vrata štaba bataljona vse tri kurirje in se je izrazil: »Vsi trije imate, da stojite na straži«, in tako so morali stati vsi trije na straži do jutra. Eden izmed kurirjev se je pritožil nad tem početjem, nakar so ga poslali v čelo kot borca. Ko je štab bataljona klical četo komando na raport zaradi tega, se je komandant bataljona izrazil: »Primej kršen duš, dokler bom jaz komandant, ne bo ta kurir imel nobene funkcije v bataljonu.« — (Iz poročila Centralnemu komitetu KPS).

Po »ZA BLAGOR OČETNJAVE«.

Veliki upori v Rusiji

Nek sovjetski padalec, ki je bil ujet na Ogrskem, poroča, da so v Ukrajini, ob Donu in na Kavkazu veliki upori proti boljševikom. Moskva se trudi, da bi jih z drakoničnimi odredbami zadušila. Zaradi masovnega deportiranja ljudi v Sibirijo, iz dneva v dan rase število borcev za svobodo.

Artur Kroch se v »New York Timesu« zelo pesimistično izraža o evropskem položaju. Odobrava Stettiniusovo lekcijo, ki jo je dal Angležem, ko je izjavil, da se nimajo oni vtikati v ostale evropske dežele. Obžaluje pa, da ni dal enake lekcije tudi Sovjetski Zvezi, ki je zaradi svojega predrznega vtikanja v romunske, bolgarske in poljske zadeve napravila že toliko gorja.

Roosevelt naj bi prišel v Pariz

Stockholm, 13. Kakor javlja United Press iz Pariza so v dobro poučenih francoskih krogih mnenja, da se bo poizkušal general de Gaulle po svojem obisku v Moskvi najprej sestati z Rooseveltom. Na de Gaullovo povabilo Rooseveltu, naj obišče Pariz, iz Washingtona doslej še ni nikakega odgovora. V francoskih krogih pa so glede tega optimistično razpoloženi.

IZ ZUNANJEGA SVETA

GRČIJA

Echange Telegraph piše, da je bilo v Atenah med temi spopadi pobitih mnogo grških policajev. Izgube redne grške vojske pa so v primeri s komunističnimi izgubami relativno majhne.

Reuter sporoča, da so grške oblasti začele s sodnim postopkom proti tislim, ki so zaneli državljansko vojno. Ustanovljena so bila izredna sodišča, ki imajo dolžnost soditi aretirance. Bilo je aretiranih že več komunističnih podpihovalcev. Meščani, ki so prisiljeni vsled lakote iti na ulice, da bi si poiskali hrano, se podajajo v veliko nevarnost, kajti že okrog tristo ljudi je bilo ali ranjenih ali pobitih od izstrelkov bodisi angleških, bodisi komunističnih. Boj med Angleži in uporniki postaja vedno osrejši.

Times piše, da je spor v Atenah vrgel čudno senco na zavezniške, kajti britanske čete so se morale z orožjem v roki postaviti v bran proti tislim ljudem, ki so se borili proti skupnemu sovražniku — proti Nemčiji.

ŠVICA

V Švici je izšla knjiga, ki nosi naslov: Moskva od 1941 do 1943. Knjigo je napisal Američan Henry Cassidy. V njej pravi, da živi tujec v današnji Rusiji kot v kakem židovskem okraju brez možnosti ne le da bi si ogledal tajnosti ruske države, ampak celo da bi opazoval to, kar zna najpreprostejši človek. Nadalje pravi, da je knjiga patriarha Sergija »Resnica o veri v Rusiji« izključno propagandistično sredstvo Sovjetov, da prikazujejo v tujini o vsem čisto drugačno sliko, kot je v resnici.

ŠPANIJA

Katoliški list Novidades prinaša ponovno protest proti komunističnim intrigam in poziva vse, naj sloje budno na straži proti nevarnosti boljševizma. List pravi, da je komunistična revolucija najbolj nevarna od vseh v zgodovini, ker je naperjena proti pravični lastnini, proti družini, proti narodu in veri in ker seje sovraštvo med delavce in delodajalce ter povzdiguje materializem.

SRBIJA

Komisar za Irgovino in industrijo v komunistični Titovi vladi v Beogradu Andrija Hebrany je skušal na zborovanju beograjskih Irgovcev olupšati bodočo kolektivizacijo gospodarstva. Hebrany je sam govoril o čustvih nezaupanja in nesigurnosti, ki jih ima prebivalstvo napram novi vladi. Vendar je istočasno objavil, da bo v bodoče prevzela država velik del gospodarskih podjetij. To pa pomeni, da jih bo razlastila.

TURČIJA

Radio Ankara javlja, da je v okolici Aten prišlo do novih spopadov med Angleži in grškimi uporniki. V nedeljo proti večeru so korakale večje enice grških upornikov proti Aienam. S seboj so peljale različne topove, najtežji med njimi je bil 77 mm. Uporniki so začeli z njimi brez povoda streljati na Angleže. Izjavili so tudi, da bodo s slehernim grškim ali angleškim vojakom, ki ga bodo ujeli, ravnali kot z vojnim zločincem.

ARGENTINA

Na voditelja prolikomunistične brigade v Argentini, Cipriana Lombello, so neznanci streljali, ko se je z avtomobilom peljal po ulicah Buenos Airesa. Strelji so zadeli nekega policaja, ki je imel službo v bližini. Zločinci so bili komunisti.

ŠPANIJA

General Franko je pred nedavnim praznoval svoj dvainpedesletnico rojstva. Ob tej priliki prinaša časopisje čestitke državnemu poglavarju ter mu zagotavlja neomajno zvestobo španskega naroda. Povdarjajo tudi, da je Franko ustvaritelj nove španske države, ki je bila izgrajena z orožjem in s krvjo tisočih padlih.

Čestitke sta Franku med drugimi poslala tudi Führer in Churchill.

RUSIJA

Moskovski list »Izvestija« je ostro napadel Čangkajškovo vlado ter jo označil kot reakcionarno, ker ne mara sodelovati s komunisti. Trdi tudi, da je politika čunkinške vlade škodljiva ne le Kitajski, ampak tudi zaveznikom, ker je njena ideologija proidemokratska in diktatorska.

Moskvi je pač protidemokratsko vse, kar ni komunistično!

VATIKAN

Papež Pij XII. je uradno priznal provizorično francosko vlado De Gaulle. Za Francijo bo v kratkem imenovan apostolski nuncij.

SOVJETI PODPIRAJO UPORE PROTI ANGLEŽEM

Grški komunisti so napadli angleške vojašnice v Atenah. Pri bojih je morala sodelovati tudi RAF, ki je bombardirala komunistične položaje. Komunisti so pozvali vse Grke na boj proti Angležem. Zaradi te agitacije in zaradi neodjenljivosti komunističnih voditeljev so se razbila vsa pogajanja za premirje. Eden je v spodnji zbornici priznal, da uporniki dobivajo pomoč iz Bolgarije, ki so je zasedli Sovjeti.

ZANIMIVO ZA VSE

DORNBERG. - Iz naše okolice se je vrnil domov prisiljeno mobilizirani partizan, ki je bil ves bolan in popolnoma zmrzlimi nogami. Kot hlapec Jernej bi rad vsemu svetu zaupal svojo bol, a mora molčati, da mu divje zveri v človeški podobi še življenja ne vzamejo, ko so mu ga že ilak skoraj popolnoma uničili, golovo pa ga do smrti zagrenili.

Pravi, da bo že prišel čas, ko bo skupaj z vsemi drugimi, od OF težko prizadetimi, zahteval zadoščenja za žrtve, ki jih je zadal komunizem.

IZ BRD. - Ni mogoče napisati, kje se je to zgodilo, da ne bi bil kdo zaradi tega prehudu zasledovan, a kaj se je zgodilo povsem vse eno: Neki prisilni mobiliziranec mi je zaupal tole: Ko bo konec te komedije, bo pa začetek druge, lepše, najprej bomo udarili po terencih, nato po komandantih rdeče vojske, končno pa bomo uničili tudi vso ostalo partijsko druhal.

LOKVE. - Veliko slavlje so priredili pri nas tolovaji. Po »slavni« zmagi na Črnem vrhu se je godilo marsikaj. Najprej so mučili in ubili nekaj domobrancev, ki so jih pripeljali s seboj kot ujetnike, nato se je začela sijajna gostija v hotelu Winkler. Žrli so vse mogoče kar so narpali po Črnem vrhu, skupaj z laškimi komunisti. Seveda so gostije bili deležni samo »višji«, ki imajo vsak čas pravico prikazati se pri najvišjih rdečih vojaških poveljstvih, navadna »raja« se je morala zadovoljiti kar z nezablenim močnikom.

Po požrtliji se je začel ples in pijančevanje in še marsikaj. Vse je odgovarjalo divjosti najstrašnejših zločincev. Le redki prostaki so bili prisotni na gostiji in kakor pravijo ljudje so vsi tisti že takoj naslednji dan odšli za vedno proč, ker niso mogli več prenašati nečloveškega početja »čez mero« svobodnih ljudi.

ZAGA. - Mica Žagar, mati treh nezakonskih otrok, pijanka in vnela in zvesta v preklinjanju, bolj divja kot njeni ovni in kozli, saj te živali so še miroljubne, se je izrazila o nekem zavednem narodnjaku, da je svinja in ga večkrat psovala z najgršurji priimki.

Še nikoli nismo poslali nobene novice v noben časnik. Zdaj se nam pa vendarle potrebuje, da se ob tako podlem obrekovanju najbolj umazane ženske na Bovškem tudi mi žagarji že enkrat zganemo. Nismo sicer kaj posebno izobraženi, smo pa pogumni in hočemo enkrat za vselej javno obsoditi omenjeno strašilo, kakor

pač zasluži. Odločno zahtevamo, da pusti pri miru vse pametne ljudi, da pomele najprej pred svojim pragom in daje razne umazane priimke najprej sebi, ker ji najbolj pristajajo. Bodi dovolj. Če bo potrebno, bomo še poročali, zaenkrat naj si pa še dobro zapomni, ker Tolminski glas ji je lahko zelo nevaren.

SV. LUCIJA. - Tudi pri Sv. Luciji se je letos prvič javno oglašil sv. Miklavž. Vsa vas se je potrudila, da je čestitljivi in dobrotljivi starček imel lep sprejem, in zato še bolj dobrohotno roko. Še prav posebej pa moramo pohvaliti g. župana in ug. učiteljice, ki so tako lepo pripravile otroke na prihod sv. Miklavža. Celo z deklamacijami so ga pozdravili otroci iz Sv. Lucije. Lepo, še Sv. Luciji lahko enkrat čestitamo.

VOLČE. - Tudi v Volčah je bil letos vse bolj slovesen praznik sv. Miklavža. Ne leženo igrice so mu pripravili, zato so naši malčki iz Volč bili tudi lepo obdarovani.

KOBARID. - Sv. Miklavž, ki so ga hoteli počastiti tudi naši tovariši iz gozda, je pripravil kobariškemu domobrancem veselo zabavo in prinesel lepe darove. Na predvečer sv. Miklavža je neki domobranec šel mimo znane partizanske gostilne Žnajder v Kobaridu. Ker se je tuč v sobi sumljivo prižigala in ugašala in ker je že splošno znano, da se v tej gostilni zbirajo sumljive osebe, se je mimoidoči domobranec nekoliko približal oknu. Lep prizor! Ravno pregledali so zbirko darov, namenjeno za tovariše, ko se oglasi pritlikavi Žnajdarček: Mi ne bomo zbirali darov za naše otroke, marveč za naše hrabre borce. Tudi vi, tovariši, se veselite nad obilnimi darovi, ki smo jih pripravili za našo vojsko. Kako bodo veseli jutri v gozdu. Lahko smo ponosni na svoje delo. Nesreča pa je hotela, da se je ravno v tem trenutku oglasila domobranska patrola. Sv. Miklavž je pusil vse te darove za slovenske vojaške, kakor se je bil namenil, saj, kako more tudi kljub vsej svoji dobroli partizanom kaj odstopiti.

Rdečkarji so milo prosili usmiljenja in žalostno gledali kako so domobranci pospravljali nabrane darove. Žalostno je končal za rdeče sv. Miklavž. Domobranci so vse darove odnesli v vojašnico, gospod Gruntar pa je romal v zapor, da malo ohladi svoje navdušenje.

PRAPROTNO PRI POLJUBNI. - Tudi v naši vasi so tolovaji nasilno odpeljali v gozd vse še preostale moške. Ker se jim ni posrečilo izvesti svojega načrta

vsega naenkrat, so poskušali s posamezniki. Vaščanu Franju so vdrlji skozi okno v spalnico in so ga odvlekli v temo. Preplašeni svojci so za njim hitro poslali nekaj perila, da bi revež preveč ne zmrzoval. Ko so razcapanci zagledali gorko obleko in perilo, so se kot divji volkovi vrgli na plen, na mobiliziranca pa so v svoji požrešnosti čisto pozabili, tako da se mu je posrečilo uteči. Ves podplut od udarcev je srečno pribežal domov, ker se ga ni prijel Titova disciplina, ki so mu jo že na poti v gozdu z betico ubijali v glavo.

TRIBUSA. - Po vsej tukajšnji okolici tolovaji prav pridno rekvirirajo živino. Samo v enem tednu so ubili 25 glav živine. Ko so jih kmetje, vsi v obupu, vprašali, kdaj se bodo nehale te »večne rekvizicije«, so jih tovariši tolažili, da bodo pusili vsakemu kmetu eno kravico takoj, ko bo speš odprta vipavska dolina in bo po njej mogoč dovoz živil iz Furlanije. Vsakdo si lahko misli kako so te izjave vplivale na izropane kmete, ki so se vse leto potili, da bi lahko čez zimo preživeli svojo družino, pa jim zdaj ti leni in ušivi zajedalci grozijo, da jih bodo oropali edinega in zato najdražjega bogastva, zadnjega živinčeta iz hleva.

Neka begunka iz Šebrelj je te dni prišla k Sv. Luciji, da bi zamenjala en kilogram masla za sol. Težko ga je izprosila pri svojih sosedih, ko pa je prišla do Slapa, ji je znana terenka in komunistična vohunka škriba Trušnovec maslo zaplenila, češ da nese maslo okupatorju. Takoj je poklicala dva tolovaja, ki sta odnesla maslo, zama so bile vse prošnje uboge ženske, ki je v tej vojni izgubila že vse, hišo, živino, moža in dve hčeri. Ostal ji je samo še prašček. Da bi od nje ga lahko pridržala meso in sicer tako, da se ji ne bi pokvarilo, je zato hotela dobiti nekaj soli. Ženica ni mogla vzdihati svoje jeze, in je na glas preklela tolovajsko druhal, posebno pa še izdajalsko brezzobo babo iz Slapa, ki ji je skupno s svojo hčerjo izdajstvo postalo poklic in njen vsakdanji kruh.

ŠT. VISKA GORA. - Še živali ga poznajo. Znano je kako je osvojen tolovajski sodnik in večkratni morilec tovariš Strmar iz Slapa, ki že več časa deli pravico po znanih in pravičnih komunističnih receptih. Vse se ga ogiblje in komaj čaka, da bi jo speš odkuril v svoj rojstni kraj, posebno še, ker so mu rdeči »mogolci« to dovolili. Pri nas je tudi brez njega vse preveč delilcev

pravice in zastopnikov postave.

Pred nekaj tedni je ta rdeči pri-tepenec šel po vasi in se približal konju, sicer krotkemu, ki se je pasel na trati ob hiši. Konj nikoli še ni nikomur nič žalega storil, ko pa ga je tolovajski sodnik poltrepljal po vratu, se je konj obrnil in ga tako krepko sunil s kopitom, da se je »sodnik« komaj pobral od tal. Konj in druge živali, ki nimajo pameti se že ogibljejo rdečih barab. Menda jih že nagon sili k temu.

SV. LUCIJA. - Ker je bil odpeljani župnik Pisk, ki so ga po zelo zanesljivih, pa dosedaj še uradno nedognanih vesteh ubili rdeči tolovaji pri ljudeh zelo priljubljen, tolovaji le ne vedo, kako bi opravičili svoj zločin in zaaljšali njegovo smrt, da bi ne padla s tem nanje prehuda ljudska jeza in vedno trša priprava po maščevanju. Prejšnji teden smo priobčili vest, da je g. Pisk nekje na Dolenjskem kakor poročajo tovariši. Izkazalo se je to kot nemogoče, zato so po naši vasi razširili vest, da župnik Pisk ni ubit, pa tudi ni na Dolenjskem, pač pa ga je Tito imenoval za dekana v Cerknem.

Samo škof ima to pravico, morda je Tito tudi škof, pri rdečih je vse mogoče.

PODSABOTIN. - Pred kratkim so dognali kje so banditi pokopali šnt. maverskega župnika in bivšega tolminskega kaplana Obida, ki so ga tolovaji odpeljali prejšnjo pomlad. Našli smo speš truplo novega mučenca - duhovnika - in ga pokopali, kakor zasluži mučenec, žrtev komunizma v boju za vero in pravice slovenskega naroda.

Glas iz Beograda

Neki Beograjec, ki je doživel prve dni zasedbe Beograda po sovjetskimi in Titovih četah, je pripovedoval, da je sovjetska armada naredila na prebivalstvo izredno slab vtis. Za sovjetske vojaške je bila najbolj značilna raztrgana in umazana obleka. Nad prebivalstvom so se znašali kot osvojevalci nad premaganci. Sovjeti so osorni in polni zahtev. Prvi ukrep je bila zaplenba živil. Poleg tega so morali vsi polnoletni prebivalci oddati ves denar, ki so ga imeli, bankam, obdržati so smeli le 1000 dinarjev. To vso to so v bankah žigosali, da je bila veljavna. Tako je beograjsko prebivalstvo ostalo brez živil in brez denarja (s 5000 dinarji lahko živiš le dva do tri dni) in je bilo izpostavljeno lakoti.